

Forpligtelse til at lade den afgøre paa bindende Maade ved Voldgift. Kun hvis Tvisten overhovedet ikke drejer sig om nogen paa- staaet Ret for et af Landene, men f. Eks. om en ren Interesseskonflikt, hvor Parterne indrømmer, at der ikke er Spørgsmaal om Ret og Uret, gaar Forpligtelsen alene ud paa en uforbindtlig forligsmæssig Forhandling, og selv i dette Tilfælde er det i en til Traktaten hørende Noteveksel foreskrevet, at Spørgsmaalet, efter at Tyskland er blevet Medlem af Folkeforbundet, af hver Part kan forelægges for Forbundsraadet til Behandling og Afgørelse med Virkning efter Forbundspagtens Artikel 15. Efter at Tyskland i September d. A. er blevet optaget som Medlem af Folkeforbundet, vil der saaledes gennem Voldgiftstraktaten være blevet skabt en Ordning, som ikke blot er i nøjeste Overensstemmelse med Folkeforbundspagtens System, men som gennem den ubetingede Forpligtelse til retlig Afgørelse af alle retlige Tvistigheder gaar langt videre end dette og, som ovenfor nævnt, praktisk talt maa føre til en fredelig Løsning af ethvert Stridsspørgsmaal, som maatte opstaa mellem Danmark og Tyskland.

I Anledning af Forslaget om en Fornyelse af den dansk-britiske Voldgiftskonvention af 25. Oktober 1905 for en yderligere Periode af 5 Aar fra 4. Maj d. A. at regne skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

En udtrykkelig Fornyelse af Traktaten var nødvendiggjort derved, at den senest aftalte Gyldighedsfrist paa 5 Aar var udløbet. Under de herom førte Forhandlinger med den britiske Regering blev man enig om en enkelt Modernisering, nemlig at ændre den bestaaende Voldgiftskonvention saaledes, at Henvisningen i samme til den ældre permanente Voldgiftsdomstol i Haag erstattedes med en Henvisning til den nye faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje. Regeringen har samtidig benyttet Lejligheden til at meddele den britiske Regering, at man fra dansk Side vilde sætte overordentlig Pris paa, om Konventionen ogsaa paa andre Punkter kunde blive ændret i Overensstemmelse med mere moderne Principper, og Forhandlingerne herom kan ikke betegnes som endelig afsluttet. For alle Tilfældes Skyld maa det dog anses som rigtigt foreløbig at forny den gældende Traktat, saaledes at der saa vidt muligt ikke fremkommer noget traktatløst Mellemrum.

Den under 6. Juli d. A. undertegnede dansk-franske Traktat tilhører samme vidt-

gaaende Type som den dansk-polske og betegner saaledes et stort Fremskridt sammenlignet med den nugældende dansk-franske Traktat af 9. August 1911. Den er i sine Enkeltheder endnu mere fremskreden end de andre Voldgiftstraktater, som Danmark har afsluttet i den nyeste Tid, og udmærker sig ved klare og simple Regler for Fremgangsmaaden. Ligesom den polske Traktat foreskriver den franske Traktat i Modsætning til de nordiske Voldgiftstraktater en ensartet Behandling af Stridigheder af retlig og politisk Art, saaledes at der først skal foregaa en uforbindende Forligsbehandling og derefter Voldgifts- eller Domsafgørelse.

Det er maaske naturligt ved denne Lejlighed at kaste et Blik tilbage til en Tid, som slet ikke ligger saa fjern, for at faa et Indtryk af, hvilken hurtig og glædelig Udvikling der i Virkeligheden har fundet Sted paa dette Omraade. Endnu saa sent som paa den 2den Haagerkonference i 1907 udtalte Formanden i sin Indledningstale angaaende den tilstræbte Voldgiftsordning, at der jo var Spørgsmaal om Staternes Ære, Værdighed og vigtige Interesser, hvor de aldrig — jeg citerer ordret — „aldrig, hvad end Følgerne deraf vilde blive“, vilde anerkende nogen anden Myndighed end deres eget Skøn og deres personlige Følelse. Selv Forbundspagten af 1919, der i sin Artikel 13 alene hjemler en — endda kun moralsk — Forpligtelse til Voldgift for juridiske Tvistigheder, staar langt tilbage for de altomfattende Voldgiftstraktater, som nu den ene Stormagt efter den anden anser for acceptable. Gaar vi saa langt frem som til 1924, staar endnu den saa højt priste Genèveprotokol paa det Standpunkt, at en vidtgaaende Voldgiftsforpligtelse med Nødvendighed forudsætter en Sikkerhedsordning, og endog en saa fremskreden Statsmand og Folkeretslærd som den græske delegerede Politis høstede ved denne Lejlighed stærkt Bifald for denne Paastand, der, som de to sidste Aars Udvikling har vist, allerede i stort Omfang er blevet forladt. Nej, det var aabenbart den rigtige Vej, som Forbundsforsamlingen slog ind paa i 1925, da den overlod den videre Udvikling til Staternes indbyrdes Forhandling. Og derfor blev der ogsaa i dette Aar fra dansk Side med Held arbejdet paa, at hele denne Tankegang ikke kom til at faa Udtryk i Forsamlingens Beslutninger, men at det blev anerkendt, at Udviklingen ikke kan standse ved Locarno-Traktaternes Type og Sikkerhedskravet, men maa skride frem til ubetinget Voldgift i alle Tilfælde uden